

Spår efter människan

I skogarna i Sverige finns spår efter människors aktiviteter från förhistorisk tid till i dag. Det är inte alltid lätt att urskilja dem för ett otränat öga, ofta är de mer eller mindre övervuxna. Men för den som vill finns många spännande kulturskatter att hitta som berättar om hur våra förfäder levde. Spåren finns där i form av gravar, odlingsrösen, fångstgropar och gamla kvarstående kulturväxter. De berättar alla om människors aktiviteter under olika tider. Varje skog bär på en lång historia. Nästan alltid innehåller denna långa historia många olika slags berättelser. Det landskap som idag bär skog har utnyttjats på alla tänkbara och otänkbara sätt under århundradena och årtusendena.

Gamla torplämningar känns igen på den öppna marken. Ofta hittar man äppelträd och syrensår. Man kan också finna en gammal brunn och en jordkällare som tillhört torpet.

En typ av fångstgropar är varggroparna. Vargar, som kunde vara ett svårt gissel för de skogsbetande boskapen, var vanlig över hela landet fram till 1900-talet. Varggroparna hade en påle eller annan anordning i mitten, som bar en åtel i toppen. När den hoppade efter åteln föll vargen igenom gropens tak. Varggroparna ligger alltid enstaka i närheten av gårdar och byar, t.ex. i en skogskant eller på en åkerholme. Groparna är vanligen runda 5-10 m i diameter med väggar av sten eller trä och omges som regel av en låg vall.

Varggrop i Delsbo socken.

FOTO BENGT A LUNDBERG, RIKSANTIKVARIEÄMBETET